

Toespraak bij het afscheid van Jeanine Hennis-Plasschaert (VVD),
door de Voorzitter van de Tweede Kamer, Khadija Arib
12 september 2018

Geachte mevrouw Hennis-Plasschaert,
beste Jeanine,

Vandaag neem je afscheid van de Kamer, waar je bij
elkaar bijna drie jaar hebt gezeten.

Twee perioden was je Kamerlid voor de VVD, van 2010
tot 2012 en van 2017 tot nu.

Je was een graag geziene gast in de media en ook hier
in de Kamer kon je met veel mensen door één deur.

1

Niet alleen als Kamerlid, maar ook als lid van het
Europees Parlement en minister van Defensie heb je
laten zien wat jouw stijl is.

“Ontspannen en toegankelijk”.

Zo omschreef het Parool jou eerder dit jaar.

Ik denk dat veel mensen zich goed in die beschrijving
kunnen vinden.

Het is jammer dat we daar in de Kamer niet meer van kunnen profiteren, nu je hebt gekozen voor een nieuw hoofdstuk in je leven.

Je gaat leiding geven aan de missie van de Verenigde Naties in Irak.

Dat is een grote felicitatie waard.

Het is een uitdaging én een eer, om te werken aan een – in je eigen woorden – vrijere en veiligere omgeving voor mensen zoals jij en ik.

Tegelijkertijd is het geen geheim dat ik het jammer vind om opnieuw afscheid te moeten nemen van een volksvertegenwoordiger.

In dit geval zelfs iemand die bij de laatste verkiezingen 150.000 voorkeursstemmen heeft gekregen.

Ook de eerste periode dat je Kamerlid was, konden we maar relatief kort van je genieten.

Jouw politieke ster rees toen zo snel, dat we je na twee jaar al moesten afstaan aan het kabinet.

Je werd de eerste vrouwelijke minister van Defensie in Nederland.

Je kwam terecht bij een organisatie die een moeilijke tijd doormaakte.

Defensie moest inkrimpen qua personeel en het budget werd beperkt.

Het maakte het voor jou niet makkelijker om het vertrouwen van de militairen te winnen.

Al lukte dat steeds beter.

Soms kregen we iets mee van jouw originele aanpak.

In 2013 twitterde je een foto van jezelf in een sneeuwhol in het noorden van Noorwegen.

In die hut had je de nacht doorgebracht met Nederlandse mariniers.

Dat deed je omdat je zelf wilde voelen wat onze militairen ondergaan. Dat vond je cruciaal voor een minister.

Het valt je zwaar om Den Haag en het Binnenhof te verlaten, geef je aan.

Dat is niet zo verwonderlijk.

Er is veel gebeurd, ook in deze plenaire zaal.

Ik wil graag stilstaan bij twee voorbeelden van jouw optreden in deze Kamer, waaruit blijkt uit wat voor hout je bent gesneden.

Een eerste voorbeeld brengt ons terug naar het moeilijke debat van bijna een jaar geleden, over het ongeluk met een mortier in Mali.

Een debat dat we niet snel zullen vergeten.

In alle waardigheid heb jij op die dinsdag eerst uitvoerig verantwoording afgelegd voor het beleid dat je had gevoerd als bewindspersoon.

Terwijl sommige Kamerleden direct aandrongen op je vertrek, beseftte jij hoe belangrijk het is voor de Nederlandse democratie dat een minister zich ten overstaan van de Kamer verantwoordt voor haar beleid. Pas tegen het einde van het debat diende je je ontslag in, omdat je je ministeriële verantwoordelijkheid erkende.

Hoe moeilijk het voor jou persoonlijk ook was, je liet zien hoe belangrijk staatsrechtelijke zuiverheid voor jou is.

Een tweede voorbeeld van jouw kenmerkende optreden in de Kamer komt uit je eerste periode als Kamerlid tijdens het kabinet Rutte I.

Je partij was toen onderdeel van een coalitie met het CDA, gedoogd door de PVV.

En dat zat je bepaald niet altijd lekker.

Je was in het Europees Parlement gewend om 'ideologisch voluit te gaan', zoals je dat noemde.

En nu zat je met dichtgetimmerde coalitieakkoorden waar je je aan moest houden.

De 'weigerambentenaar' bijvoorbeeld, die weigerde om homo's te trouwen, daar was je fel tegenstander van.

En toch stemde je tegen afschaffing van die mogelijkheid. Coalitiediscipline!

Je had het daar moeilijk mee.

En dat liet je ook merken.

Die duidelijkheid is heel kenmerkend voor jou.

Er niet omheen draaien, geen verbloemend verhaal vertellen, maar duidelijk maken dat je ervan baalde.

Je hebt heel wat meloenen doorgeslikt, zoals we dat tegenwoordig noemen.

Tegelijkertijd bleef je glashelder over je liberale idealen, die eind jaren negentig waren gerijpt toen je in post-Sovjet Letland werkte.

Eén van de mooiste en meest vormende periodes in je leven, zei je daar zelf over.

Ik denk dat je aan de vooravond staat van opnieuw zo'n bijzondere, intensieve en vormende fase.

Dank je wel voor je inzet in de afgelopen jaren.

We wensen je enorm veel succes in je nieuwe baan als VN-chef in Irak.

Het is een gewichtige taak.

Het schijnt trouwens dat je al een tijdje Arabisch leert.

Ik ben heel benieuwd hoe dat inmiddels klinkt.

En als je behoefte hebt aan een overhoring... weet me te vinden!

Het ga je goed!